نفت و انرژی

هم‌افزایی میان صاحبان علم، فناوری و صنعت

مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران گفت: برگزاری شانزدهمین نمایشگاه تخصصی ساخت تجهیزات صنعت نفت خوزستان با هدف توسعه اقتصاد دانش محور و ایجاد هم‌افزایی میان صاحبان علم، فناوری و صنعت، نقش مهمی در فراهم‌سازی بستر نوآوری‌های علمی و اقتصادی کشور ایفا می‌کند.

به گزارش زمان به نقل از شرکت ملی حفاری ایران، مرتضی فولادی با اشاره به اینکه این شرکت به‌عنوان یکی از پیشگامان حمایت از سازندگان و تولیدکنندگان داخلی، همواره کوشیده است در مسیر توسعه ساخت داخل، ارتقای کیفیت محصولات و افزایش توان رقابتی تولیدات بومی تأثیرگذار باشد، بیان کرد: این نگرش افزون بر تقویت زنجیره تأمین نیازهای صنعت حفاری، زمینه‌ساز توسعه اشتغال و مشارکت مؤثر در رشد و شکوفایی اقتصادی کشور است.

وی با بیان اینکه تأمین به موقع کالا و مواد نقشی تعیین‌کننده در پیشگیری از وقفه‌های عملیاتی، کاهش انتظارات، شتاب‌بخشی در اجرای برنامه توسعه میادین نفت و گاز و افزایش بهره‌وری دارد، گفت: برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی فرصتی ارزشمند برای شرکت‌های دانش‌بنیان و سازندگان فراهم می‌آورد تا توانمندی‌ها و ظرفیت‌های خود را به صورت مستقیم با مخاطبان و صاحبان صنایع به اشتراک بگذارند و این تعامل دو سویه زمینه دریافت بازخوردهای مؤثر و بهبود مستمر کیفیت و کمیّت تولیدات را فراهم می‌سازد.

فولادی افزود: از منظر دیگر این رویداد تخصصی بستری است که شرکت‌های زیر مجموعه صنعت نفت در کنار سازندگان و دانش‌بنیان ها گرد هم آمده و ضمن آشنایی با ظرفیت‌های تولید قطعات و تجهیزات کاربردی این صنعت در داخل، در زمینه نیازهای خود رایزنی و تبادل نظر کنند.

وی تصریح کرد: شعار نمایشگاه شانزدهم عنوان «سرمایه‌گذاری در تولید، تولید برای اقتدار» بیانگر اهمیت حمایت از تولید داخلی است که شرکت ملی حفاری در این زمینه بسیار فعال و ارتباط تنگاتنگی با سازندگان، تولید کنندگان، تأمین کنندگان، دانش‌بنیان‌ها، مراکز عملی و پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری در ارتباط با تبادل دانش فنی، ساخت قطعات و تجهیزات و اجرای پروژه‌های پژوهشی داشته و دارد.

مصرف ۴.۴۹۰ میلیارد مترمکعب گاز در بخش خانگی

بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء از ۱۳ تا ۱۷ دی ۱۴۰۴ همزمان با تداوم سرمای هوا، ۴ میلیارد و ۴۹۰ میلیون مترمکعب گاز مصرف کرد.

به گزارش زمان به نقل از شانا، بررسی آمار شرکت ملی گاز ایران نشان می‌دهد با وجود نوسان دمای هوا در هفته سوم دی، مصرف گاز در بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء در برخی روزها با افزایش همراه بوده و در برخی روزها، این بازه روندی کاهشی به خود گرفته است.

بر این اساس، شنبه، ۱۳ دی مصرف گاز در این بخش به ۶۲۱ میلیون مترمکعب رسید. این رقم در یکشنبه، ۱۴ دی با افزایش، ۶۵۵ میلیون مترمکعب ثبت شد. مصرف گاز در دوشنبه، ۱۵ دی به ۶۶۲ میلیون مترمکعب کاهش یافت. این رقم در سه‌شنبه، ۱۶ دی و چهارشنبه ۱۷ دی بیشترین مقدار مصرف این بازه و معادل ۶۵۰ میلیون مترمکعب به ثبت رسید. بر پایه این گزارش، مصرف گاز در پنج‌شنبه، ۱۸ دی به ۶۳۷ میلیون مترمکعب کاهش یافت و در جمعه ۱۹ دی نیز با ثبت رقم ۶۱۵ میلیون مترمکعب، روند کاهشی مصرف در این بخش ادامه داشت.

الزام دستگاه‌های اجرایی به تامین ۴۰ درصد از برق مورد نیاز از تجدیدپذیرها

طبق تصویب شورای عالی انرژی، تکلیف قانونی دستگاه‌های اجرایی در تامین برق مصرفی خود از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر به ۴۰ درصد افزایش یافت.

به گزارش زمان به نقل از سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری برق ایران (ساتبا) در حالی که شورای عالی انرژی بیشتر دستگاه‌های اجرایی را مکلف به تامین ۲۰ درصد برق خود از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر کرده بود، در مصوبه جدید این میزان را به ۴۰ درصد افزایش داد.

شورای عالی انرژی کشور در جلسه مورخ ۰۲/۰۷/۱۴۰۴ و بنا به درخواست وزارت نفت، وزارت نیرو و سازمان برنامه و بودجه کشور، اصلاحیه ماده (۸) مصوبه شماره ۱۴۳۳۳۳ مورخ ۱۳/۰۱/۱۴۰۲ را با هدف کاهش نااترازی انرژی، بهینه‌سازی مصرف و توسعه تولید انرژی‌های تجدیدپذیر از سوی دستگاه‌های اجرایی کشور به تصویب رساند. بر اساس این اصلاحیه، دستگاه‌های مشمول مکلف شدند در چارچوب قانون مدیریت خدمات کشوری و در حوزه مشترکان گاز، برق و آب، با بهینه‌سازی مصرف انرژی در ساختمان‌های تحت اختیار خود، نسبت به کاهش حداقل ۵ درصدی مصرف سالانه انرژی اقدام و سطح مصرف را به میزان معادل ۸۰ درصد مصرف سال ۱۴۰۱ کاهش دهند. همچنین این دستگاه‌ها موظف شده بودند که حداقل ۵ درصد از مصرف برق خود را از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر تأمین کرده و این سهم را به ۲۰ درصد مصرف سالانه برسانند.

معاون وزیر صمت تشریح کرد:

جزئیات تخصیص بسته ۷۰۰ همتی به صنعت

معاون وزیر صمت گفت: بسته حمایتی ۷۰۰ همتی صنایع در روزهای آینده اجرایی می‌شود تا فعالان بخش‌خصوصی با مشکل مواجه نشوند.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، محمدعلی دهقان دهنوی، رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با تاکید بر اصلاح‌ناپذیر بودن نظام ارزی پیشین گفت: ادامه روش چندنرخی دیگر ممکن نبود. تصمیم اخیر دولت برای ایجاد تالار واحد ارزی، این پیامد مثبت را دارد که صادرکنندگان دیگر دغدغه فروش ارز به قیمت‌های دستوری را نخواهند داشت و این امر به افزایش عرضه ارز منجر می‌شود. همچنین تقاضاهای کاذب که به دلیل رانت قیمتی در تالار اول شکل گرفته بود، با یکپارچه‌سازی نرخ‌ها حذف خواهد شد. او در ادامه این هشدار را مطرح کرد که با شکل‌گیری تالار واحد و شفاف شدن مسیر عرضه ارز، از این پس با صادرکنندگانی که تعهدات ارزی خود را ایفا نکنند، به شدت برخورد خواهد شد. مسیر عرضه در بازار غیررسمی نیز مسیر تخلف است. بر اساس اعلام اتاق بازرگانی تهران، دهقان دهنوی چالش اصلی سیاست جدید را «کاهش نقدینگی واردکنندگان و تولیدکنندگان» به دلیل افزایش نرخ ارز دانست و گفت: برای عبور از این دوره گذار، یک بسته حمایتی ۷۰۰ هزار میلیارد تومانی شامل منابع داخلی بانک‌ها، تسهیلات نقدی، برات اعتباری و اوراق گام مصوب شده است. معاون وزیر صمت در تشریح اولویت‌های تخصیص این منابع افزود: اولویت نخست با تولیدکنندگانی است که پیش از افزایش نرخ، تخصیص ارز داشته و محصول را فروخته‌اند اما هنوز ارز دریافت نکرده‌اند. گروه دوم، کسانی هستند که کالایشان در گمرک مانده است؛ این گروه با تخصیص اعتباری می‌توانند کالا را ترخیص و نقدینگی جدید حاصل کنند. تولیدکنندگانی که مواد اولیه حیاتی دارند نیز در اولویت قرار گرفته‌اند. او همچنین از قول وزیر اقتصاد برای تقسیط یک‌ساله مالیات واحدهای تولیدی آسیب‌دیده از شوک ارزی خبر داد. وی درباره این بسته حمایتی و نحوه اجرای آن گفت: بسته حمایتی تصویب شده در روزهای آینده اجرایی می‌شود تا فعالان بخش‌خصوصی با مشکل مواجه نشوند. هدف از ارائه این بسته حمایتی که در واقع حمایت از طریق تسهیلات است، جلوگیری از کمبود نقدینگی در واحدهای تولیدی است. دولت در تلاش است که با ارائه تسهیلات و حمایت از بنگاه‌های تولیدی، علاوه‌بر رفع مشکل کمبود نقدینگی از چالش‌هایی که ممکن است بر سر راه فرایند تولید ایجاد شود، جلوگیری کند. رئیس سازمان توسعه تجارت ایران تاکید کرد که برای حمایت از تولید، سیاست انقباضی بانک‌ها ممکن است تعدیل شود. در این مقطع بانک مرکزی مذاکراتی با بانک‌ها داشته تا حداکثر مساعدت با واحدهای تولیدی صورت بگیرد. بنگاه‌هایی که به‌دلیل انتقال ارز از تالار اول به تالار دوم با افزایش قیمت مواجه شده‌اند، از طریق تسهیلاتی که به آن‌ها ارائه می‌شود می‌توانند مشکل کمبود نقدینگی‌شان را برطرف کنند. البته این بسته حمایتی در کنار سایر حمایت‌ها و تسهیلاتی است که دولت برای کسب‌وکارهای تولیدی و رفع موانع تولید در نظر گرفته است.

پرداخت ۱,۲ میلیارد تومان برای خانه‌دارشدن دهک ۱ تا ٤

معاون وزیر راه و شهرسازی از پرداخت یک‌میلیارد و ۲۵۰میلیون تومان برای خانه‌دار کردن دهک ۱ تا ۴ خبر داد.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، شهرام ملکی مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید ایران با اشاره به ماده ۶ بسته استیجار، اظهار کرد: بر این اساس قرار است ۱۰ هزار واحد مسکونی استیجاری به‌صورت مولدسازی از منابع داخلی وزارت راه و شهرسازی تأمین شود. وی با بیان این‌که سهم شهرهای جدید از این عدد حدود ۱۰۰۰ واحد است به جلسه اخیر شورای مسکن اشاره کرد و افزود: در این جلسه مصوبه‌ای برای متقاضیان دهک ۱ تا ۴ با پیشرفت فیزیکی کمتر از ۲۰ درصد پروژه‌ها داشتیم. وی توضیح داد: بر این اساس یک میلیارد و ۲۵۰ میلیون تومان شامل ۳۰۰ میلیون تومان از محل بودجه عمومی، ۳۰۰ میلیون تومان از محل دستگاه حمایتی و ۵۶۰ میلیون تومان از محل تسهیلات) برای خرید واحد و واگذاری به متقاضی پرداخت خواهد شد.

کاهش ۵۰ درصدی تولید مسکن تبعات سنگین اقتصادی در بازار دارد

فرشید پورحاجت دبیر کانون سراسری انبوه‌سازان نیز با اشاره بیان اینکه بخش عمده هزینه‌های تمام شده ساخت مسکن در کشور از طریق زمین و املاک کلنگی شکل می‌گیرد، گفت: با افزایش قیمت زمین و کلنگی، بخش خصوصی ناچار به تجدید ارزیابی قیمت فروش واحدهای خود است تا از ورشکستگی و ضرر سرمایه اولیه جلوگیری کند. وی افزود: بر اساس پیش‌بینی‌ها در ماه‌های آتی، افزایش قیمت‌ها در حوزه اقتصاد کلان و تورم شکل‌گرفته در زمین، خود را در بازار خریدوفروش آپارتمان نشان دهد. ریسک سرمایه‌گذاری در بخش مسکن به‌شدت افزایش‌یافته است. این ریسک ناشی از دو موضوع است. دبیر کانون سراسری انبوه‌سازان بیان کرد: حدود ۲۰ درصد از هزینه‌های تمام شده ساخت مسکن به هزینه‌هایی بازمی‌گردد که دستگاه‌های خدمات‌رسان به واسطه قوانین و مقرراتی که مجلس تصویب کرده، دریافت می‌کنند. این هزینه‌ها باعث افزایش قابل‌توجه هزینه تمام شده برای بخش خصوصی و مردم شده است. پورحاجت ادامه داد: به طور تقریبی، از هر مترمربع بین ۵ تا ۶ میلیون تومان از هزینه‌های تمام شده ساخت مسکن مربوط به خدمات مختلف دستگاه‌های دولتی و خدمات‌رسان است. این موضوع نقش مهمی در افزایش هزینه تولید مسکن دارد.وی ادامه داد: نکته مهم این است که کاهش ۵۰ درصدی تولید مسکن چه تأثیری بر کشور خواهد داشت. اگر این موضوع را از منظر اقتصادی بررسی کنیم، حدود ۲۰ درصد از هزینه‌های تمام شده مربوط به دستگاه‌های خدمات‌رسان است و به عبارتی ساده‌تر، نزدیک به ۴۰ درصد از درآمدهای شهرداری‌ها از محل هزینه‌های پروانه ساختمان به صنعت ساختمان بازمی‌گردد.

دبیر کانون سراسری انبوه‌سازان تأکید کرد: در حوزه اقتصاد کلان، سهم صنعت ساختمان از تولید ناخالص داخلی که پیش‌تر حدود ۸ تا ۹ درصد بوده، امروز به ۲ تا ۳ درصد کاهش‌یافته است. همه اذعان دارند که صنعت ساختمان لوکوموتیو اقتصاد کشور است، اما امروز این صنعت به بخشی غیر کارآمد و معیوب تبدیل شده و محدودیت‌های مختلف بر آن تحمیل شده است.

پورحاجت در پایان خاطرنشان کرد: در حال حاضر، میانگین هزینه ساخت هر مترمربع مسکن در تهران، باتوجه‌به داده‌های موجود، حدود ۳۰ میلیون تومان برای یک ساختمان متوسط پنج‌طبقه است. این رقم مست که ماهانه باتوجه‌به تورم‌های شکل‌گرفته تغییر کند. تولیدکنندگان مسکن تقریباً هر ۱۵ روز یک‌بار قیمت‌های خود را به‌روزرسانی می‌کنند و قیمت دقیق مشخص نیست.

معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت جهادکشاورزی:

قیمت کالاهای اساسی در بازار کاهشی است

معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت جهادکشاورزی از روند کاهشی قیمت کالاهای اساسی در روزهای اخیر خبر داد و گفت: اکنون کالاهایی همچون روغن خانوار، برنج، گوشت مرغ و تخم مرغ به وفور در حال عرضه به بازار است و کمبودی وجود ندارد.

به گزارش زمان به نقل ازایرنا، اکبر فتحی درباره وضعیت تامین، توزیع و قیمت کالاهای اساسی افزود: در ابتدای اجرای طرح بزرگ اقتصادی دولت، قیمت ها به شکل هیجانی افزایش یافت، در حالی که اگر فرصتی ۱۰ روزه به بازار بدهیم به طور حتم عرضه و تقاضا منجر به متعادل شدن قیمت ها می شود. معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت جهادکشاورزی با بیان اینکه روغن مورد نیاز کشور تامین است، اظهار داشت: اکنون عرضه روغن پخت و پز در حال انجام است نه تنها مشکلی در توزیع نداریم بلکه به اندازه کافی در فروشگاه ها موجود است. وی با بیان اینکه کارخانجاتی که روغن خام تحویل گرفته بودند، در حال عرضه روغن سرخ کردنی هستند تصریح کرد: به طور حتم مشکل روغن سرخ کردنی در بازار حل و بزودی بازار اشباع می شود. فتحی با اشاره به اینکه علاوه بر شرکت بازرگانی دولتی بخش خصوصی نیز درحال عرضه روغن به بازار است خاطرنشان کرد: هفته گذشته ۱۰۰ هزار تن روغن خام تحویل کارخانجات شد و اکنون یک هزار و ۱۰۰ تن روغن به بازار کشور عرضه می شود. معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت جهادکشاورزی درباره وضعیت برنج در بازار گفت: طبق برنامه باید ۱۰۰ هزار تن برنج هندی به بازار تزریق می شد که تاکنون ۵۰ هزارتن عرضه شده و بازار کشش عرضه بیشتر این کالا را ندارد.

وی افزود: د ر حال حاضر برنج کافی در بازار موجود است که همین امر موجب کاهش برنج داخلی شده است. فتحی درباره عرضه مرغ و تخم مرغ در بازار اظهار داشت: اکنون قیمت مرغ در بازار کاهشی شده به طور مثال قیمت مرغ در میدان بهمن روز شنبه نسبت به پنجشنبه به ۱۱۰ تا ۱۲۰ هزار تومان رسید و در بازار خرده فروشی بیش از ۱۴۰ هزار تومان نبوده است.

وی با بیان اینکه امروز وضعیت بازار گویای افت قیمت ها است، تصریح کرد: دیروز و امروز نرخ تخم مرغ نیز کاهشی شده و به قیمت مورد نظر ستاد تنظیم بازار خواهد رسید. به گفته معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی، البته نظارت ها بر بازار توسط وزارت جهاد ، وزارت صنعت و اتاق اصناف در حال انجام است.

تجدیدنظر در معافیت‌های مالیاتی بودجه ۱۴۰۵

دبیر کمیسیون تلفیق بودجه مجلس گفت: هم در بحث معافیت‌های مالیاتی و هم در موضوع مالیات به تولید ناخالص داخلی در بودجه ۱۴۰۵ تجدیدنظر می‌کنیم تا تولید زمین گیر نشود.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، عبدالحکیم کاکلی، دبیر کمیسیون تلفیق بودجه مجلس در حاشیه نشست با اعضای اتاق بازرگانی ایران اظهار کرد: با توجه به وضعیت ویژه‌ای که در خصوص اصلی‌ترین درآمدهای کشور یعنی نفت داریم دولت در بودجه سال ۱۴۰۵ به سمت افزایش مالیات و حقوق گمرکی کالاهای ورودی رفته است. وی افزود: این در حالیست که بیش از ۸۰ درصد واردات کالا مربوط به قطعات و مواد اولیه است بنابراین افزایش حقوق گمرکی تولیدکنندگان را نگران کرده است.

کاکلی ادامه دارد: از این رو بنا داریم هم در بحث معافیت‌های مالیاتی با اعمال دغدغه تولیدکنندگان و هم در موضوع مالیات به تولید ناخالص داخلی تجدیدنظر کنیم تا تولید زمین گیر نشود؛ یکی از رسالت‌های اصلی کمیسیون تلفیق است که بتواند هم معیشت مردم و هم شرایط تولیدکنندگان را تنظیم کند. وی تاکید کرد: اگر تولید را در بودجه لحاظ نکنیم، منجر به تورم افسارگسیخته خواهد شد. دبیر کمیسیون تلفیق بودجه مجلس گفت: مالیات و حقوق گمرکی واردات کالا برای لحاظ کردن نقش توسعه‌ای فعالان اقتصادی در بخش خصوصی را لحاظ خواهیم کرد تا منجر به تقویت تولید شود و هم به دولت برای مهار تورم کمک شود. وی تاکید کرد: بودجه سال ۱۴۰۵ بودجه تاریخی خواهد بود زیرا باید تأمان مسائل را ببینیم؛ یعنی هم درآمدهای دولت برای مدیریت کشور و هم ثبات اقتصادی برای معیشت مردم و تولیدکنندگان را مدنظر قرار دهیم.

همچنین احمد فاطمی عضو کمیسیون تلفیق مجلس نیز گفت: بودجه سال ۱۴۰۵ به خاطر شرایط خاص کشور تلاش شده که هم انضباطی و هم مبتنی بر شفافیت و کمترین کسری بودجه باشد. وی افزود: با این حال برخی نگرانی‌های بخش خصوصی را به جا می‌دانم به ویژه درباره تکیه بیش از اندازه بودجه به مالیات. مالیات در شرایطی که کشور درگیر رکود تورمی است می‌تواند یکی از آیتم‌ها برای کسب منابع و درآمدها باشد اما به دلیل رکود تورمی نباید به بخش تولید و خدمات فشار وارد کنیم زیرا باعث رکود و نارضایتی بیشتر می‌شود. فاطمی تصریح کرد: از این جهت در زمان بررسی جزئیات بودجه در کمیسیون تلفیق، برنامه‌هایی در خصوص افزایش سقف معافیت‌های مالیاتی و کاهش برخی از عوارض از جمله عوارض گمرکی مدون خواهیم کرد تا بتوانیم هم از کسری بودجه و هم از ناترازی جلوگیری کنیم و بودجه عملیاتی را به یک تعادل برسانیم. عضو کمیسیون تلفیق مجلس گفت: بنابراین ضمن درک این نگرانی‌ها کمیسیون تلفیق تلاش خواهد کرد تا آنجا که امکان دارد و باعث افزایش سقف کلی بودجه نشود که خط قرمز دولت و مجلس است در برخی حوزه‌ها معافیت مالیاتی را گسترش یا سقف مالیاتی را افزایش دهیم تا به بخش تولید کمک کنیم.

نگاه روز

یارانه‌ها و تصمیمات سخت دولت

مرتضی نوازنی

در هفته ای که گذشت دولت بودجه سال ۱۴۰۵ کشور را تقدیم مجلس نمود و بررسی قسمتهای مختلف بودجه و کم و کاست یا هر گونه تغییر و اضافه نمودن آن بر عهده مجلس قرار خواهد گرفت .

همه ساله در چنین روزهایی چنین رفتاری تکرار شده و عملاً پس از تصویب بودجه و آمادگی برای اجرای آن در سال جدید اتفاق خاص و چشمگیر مثبتی در زندگی عموم مردم و مولفه های اقتصادی مربوط به آن نیفتاده است. آنچه که قرار هست در این چند سطر به آن اشاره شود فقط یک بخش مهم از بودجه و گزارش پیش فرضهای مهمی است که در قالب بخش یارانه ها و گزارش تفصیلی آن ارائه شده است .در ادبیات اقتصادی و در تعریف ساده از یارانه ها آمده است که « یارانه شکلی از کمک مالی به مردم است که باعث افزایش رفاه عمومی جامعه میشود و یا کمک اقتصادی است که دولتها برای تقویت بازار رقابتی شرکتها پرداخت می‌کنند". با لحاظ تعریف کلی فوق متاسفانه موضوع یارانه ها در کشورمان به معضلی پیچیده و کلافی پیچ در پیچ تبدیل شده که حل آن خواب و خوراک را از چشم سیاستمداران و حکمرانان کشور ربوده و اثرات تخریبی آن رفاه و آسایش را از مردم سلب نموده است به طوری‌که بزرگترین دغدغه پیش روی دولت در بودجه سال آتی چگونگی مدیریت و مقابله با این بلای گریبانگیر شده است.در گزارش تفصیلی بودجه آمده است که مجموع یارانه های پرداختی دولت به بخشهای مختلف کشور در حوزه انرژی و نفت و گاز قریب ۱۳۰میلیارد دلار است که در برخی از ردیفها و بخشها اعداد و ارقام به گونه ای بی معنی و فاجعه بار میباشد که هر مقام و مسئولی از حل آن هراسان و بی پناه می‌شود. جدای از اینکه بانگاهی عمیق و کارشناسانه به موضوع یارانه ها ، این ابزار نه به رفاه عمومی منجر شده است و نه باعث تقویت بنیه رقابتی شرکتها، چرایی رسیدن به این فاجعه و چرایی ادامه و نگهداشت آن در بودجه سالیانه خود پرسشی مهم و تامل انگیز است .با نگاهی ساده به شاخصهای اصلی زندگی مردم متوجه میشویم که ابزار رسیدن به رفاه عمومی مردم چگونه به دشمن رفاه مردم، سرچشمه بسیاری از مشکلات و فسادها و حتی قاتل خاموش هزاران نفر در سال شده است. در بخش نفت و گاز نه تنها رفاهی برای مردم حاصل نشده است، بلکه با ایجاد اپیدمیهای نظیر آلودگی محیط زیست وهوا ، زندگی عادی مردم مختل شده و چه در تابستان و چه در زمستان غالباً هوایی ناسالم و خطرناک را به مردم هدیه داده است. بارها و بارها به خاطر قطع برق و انرژی یارانه ای زندگی عادی، کسب و کار روزانه، تجارت و تولید اصلی صنایع کشور دچار توقفهای طولانی و خسارات بی‌شمار شده که در برخی گزارشات در سال گذشته بیشتر صنایع بیش از یک چهارم روزهای کاری سال دچار بی برقی بوده و زیان‌های بسیاری در صورتهای مالی خود ثبت نموده اند. یارانه های سوخت و انرژی متاسفانه با جان و و زندگی مردم چنان جفایی نموده که بیش از ۵۹۰۰۰ نفردر سال گذشته به خاطر آلودگی محیط زیست و هوای کشور جان خود را از دست داده اند و دولتهای مختلف در چنین شرایطی منت گذارانه بهای آن را از مردم مطالبه کرده اند ! این چه خدمت ویژه و منت مالی و رفاهی است که سالیانه غیر از هزاران مشکل و معضل جان قریب به ۶۰ هزار نفر را به یغما برده است ؟!هزاران هزار میلیارد تومان خسارت مالی سالیانه به بار آورده و همه ارکان صنعتی و اقتصادی کشور را از کوک و تنظیم خارج نموده و صدای این ساز روح افزا به نغمه ای گوش خراش و وحشت آفرین تبدیل شده است . حال سئوال این است:یارانه ها چه مزیت های رقابتی برای شرکتها بوجود آورده اند؟ در اقتصادی که بیش از ۶۰ تا ۶۵ درصد آن در اختیار دولت و بخشها و نهادهای شبه دولتی است یارانه دادن به این‌چنین ساختارهایی چه معنی و مفهومی دارد؟ به معنی دقیق تر پرسش این است که دولت سالیانه ۶۵ درصد از ۱۳۰ میلیارد دلار را به شرکت‌ها و بخش‌هایمختلف دولت یارانه داده است و اثرات تخریبی آن را به کل جمعیت کشور تحمیل نموده است. این چه معادله نا معادله ای است که جز نقض غرض ، خسارت مالی و گرفتاری برای مردم ارمغانی به همراه نیاورده است ؟! سوال این است که آیا پایانی بر این داستان غم انگیز واسفبار اقتصادی میتوان تصور نمود ؟ چرا دولت بیش از ۱۳۰ میلیارد دلاردر سال را باید به صورت یارانه هزینه کند و نه تنها سود و منفعتی برای مردم به ارمغان ندارد بلکه صدها مشکل و معضل نیز ایجاد کند؟در گزارش بودجه سال آتی برآورد میشود بیش از ۱۳۰۰ دلار سرانه هر ایرانی در سال ،یارانه هزینه و پرداخت خواهد شد.با احتساب یک خانواده ۴ نفره ، هر خانوار ایرانی سالیانه قریب به ۵۲۰۰ دلار (معادل بیش از ۷۰۰ میلیون تومان) بابت یارانه های بی ثمر بدهکار دولت است و دولت طلبکار مردم ! به راستی این معادله مفهومی دارد ؟! مدیریت یارانه ها متاسفانه ده ها خسارت فرهنگی ، اجتماعی و اقتصادی به بار آورده و فرهنگ کار و تلاش و بهره وری در سازمانها و شرکتها را نابود کرده است . در کدام کشور و ساختار قیمت تمام شده صنایع سایر کشورها چنین بی مقدار هزینه‌های لجستیک و حمل و نقل محاسبه میشوند ؟ در کدام ساختار به مدد یارانه های انرژی موضوع ترافیک و تردد اینچنین کلاف پیچ در پیچی شده است که هزاران هزار ساعت از عمر و فرصت افراد جامعه را تباه نماید ؟!

آیا دولت مفری برای رهایی از این مصیبت دارد ؟ پاسخ به نظر میتواند چنین باشد : موضوع مدیریت یارانه ها و رهایی از خسارات بی حد و حصر آن همچون مساله تورم و نقدینگی بسیارسخت و مشکل شده است و تنها به متغییر های اقتصادی محض ارتباط ندارد . امروز بدون تردید سایه تحریمهای ظالمانه بخش های اصلی اقتصاد و متغییر های اساسی آن را لطمات بسیار زده و موضوع یارانه ها نیز همچون مساله تورم متاثر از این بلای چندین ساله شده است ! در فشار تحریمها هر دولت با هر نگاهی در چنبره مشکلات ناشی از تحریمها گرفتار شده و چندان مفری برای رهایی ندارند . این یک واقعیت انکار ناپذیر است که تحریمها همه ارکان اصلی کشور را از کوک خارج نموده اند ! تحریم ها عاملی اصلی برای تداوم یارانه ها و دور و تسلسلی بی پایان است که جز خسارت و تضییع منافع عموم مردم چیزی به ارمغان ندارد .درفضای بسته کشور راه اصلاح واقعی قیمتها و انطباق آن با قیمتهای جهانی وجود ندارد . شرکتها با دستانی بسته و در محیطی تصنعی امکان رقابت با دنیا و اصلاح ساختار هزینه های واقعی خود را نمییابند و این مسیر جز هزینه و هزینه توشه ای به ارمغان ندارد و در پایان کلام تعامل با دنیا و سیاست خارجی منطبق بر همکاری و همراهی و استفاده از تجربیات چندین ساله کشورهای موفق تنها راه سریع رهایی از این گرفتاری هاست.

Alborz.payam@gmail.com